

ՏԵՐ ԵՒ ՏԵՐԻՆ
ՅՈՒՂԱՆՆԵՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
ՊՈԼԻՍ, ՊԱՊԷ — ԱՆԻ ՃԱՏՏԵՍԻ
ԼՅԱՍՏԱՆԵՍ (ԱՔԷԹԵՐ) ԳՈՐԶ ԹԻՆ 38

BUREAUX DU JOURNAL HAITRENIK
Avenue de la Sublime-Porte rue Eboussoud No. 38
CONSTANTINOPLE

10 ՓԱՐԱ

ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓԱՐԱ

ՃԻՇԳԻ ՆՄԱՆ
ՄԻՒՍ ԿՈՒՍԱԿՈՒԹԻՆՆԵՐՈՒՆ

Այսօր տպած ենք Օմա. Իթիթի-հաս-Թերապի-Գոմիթի-ն զայնա-նական մէջ յայտարարութիւնը, զոր գտանք Թրանսիլի մէջ, առանց սա-կայն դիտարկելու թէ մեր և որո՞ւ կողմէ տարաբարութեան է: Բանի որ ըստ վերջին օրէնքին, հարկ է որ ան օրինական չըլանակին մէջ գոր-ծող յայտնի ընկերութիւն սը գտանք, իրաւունք ունենալ հարց-նելու թէ մի կ'են անոնք որ յանուն այդ Գոմիթի-ն սկսած են խօսիլ լրագրութեան մէջ և գտնադարձու-աւ ու ան իւր յղարարիչ կամ իւր թշնամի երկրին յառաջացման Գաղտնիք թէ յայտնի ընկերութեան մը հանդէպ ենք: Ուրիշ բան էթէ այս Գոմիթի-ն ալ նմանիլ կ'ուզէին հին քրտմերուն որոնք թաքտաղէ մը կը խօսէին ահարկու ըլլալու համար:

Շատ ուրախ ենք սակայն որ Գոմիթի-ն հարկ դատեց այդ հերք-մանգիրը հրատարակելու: Չուզե-ր որ վրան արատ մը դուրս և կը բո-ղոքէ իր բոլոր ոյժովը այն կարծի-քին դէմ, որ հիմա այլևս ընդ-հանուր է Հայոց մէջ, թէ Գոմի-թի-ն Ատանայի ճիւղը առաջնորդէ արդէն տեղեակ էր պատահելը չարդիւն: Հայաւազկ այս հերքու-մին իրեն համար ճար չիկայ, ընա-կելու է երկու գերեզման մը: Ան-պարտաւոր է կամ մերտաւոր հռչա-կել իր Ատանայի ճիւղը և իրմէ կտրել նետել զայն իրեն փոսած ճիւղ մը, կամ հրաժարել Հայոց սիրտը չահելու ապարդիւն փորձե-րէն, զոր ժամանակէ մը ի վեր կը կատարէ, որ մը հայ կուսակցու-թեան մը հետ սիրաբանելով, ու-րիշ մը մը ամենուտ հայեցին լրա-գրաց բեմէն անօգուտ յորժանքն կարգաւոր: Սէրը բռնի չըլլար, ոչ անն ու կ'ընէ մէջ, ոչ ալ ցեղերու մէջ:

Ի՞նչ է Իթիթի-հաս-Թերապի-Գոմիթի-ն այն ամբողջութիւնը, զոր կը նետէ մեր ամենուտ դիտում: Այս տեսակ զբաղաւորութիւններ մէջ-անը դիտումը կը նետեն դժուարաց-նելու համար այն տարրերու, միութիւնն ու համաձայնութիւնը, որուն յառաջ գալուն համար ինքը կ'աշխատի: Զրպարտութիւնն էր բողոքեմք մենք մը մեր բոլոր ոյժովը այս խօս-քին դէմ, որովհետեւ այն լուրը թէ՛ Ատանայի Իթիթի-հաս-Թերապի-Գոմիթի-ն տեղեակ էր պատրաս-տուած չարդիւն, բոլորած է ոչ թէ հայ, այլ թաւր և եւրոպական աղ-բիւրէ: Ատանայի չրմաւորներ փրան-սոցի երկրապարհ տեղեւոյն վրայ կը գտնուէր արհաւիրքները գործուած պահանջ: Ան կ'երթայ կը գտնէ վաղին ձէպատ պէլը և իրեն կը հայցնէ թէ ի՞նչպէս ծագեցաւ այս զարհուրելի աղէտը: Զէպատ պէլ կը պատասխանէ.

— Զարդը Իթիթի-հաս-Թերապի-Գոմիթի-ն էր: Այս խօսքը հայրաւորեցաւ Գաղ-տնակութեան քանի մը պետերուն օրոնք, ինչպէս իրենց պարտն էր, փութապէս հարցուել զայն ետար-գաւ Հիւսիսային Հիւսիս փաշայի:

Ինչպէ՞ս համար ամբողջութեան զմեք տարբերութեան համաձայնութեան իւր հակառակորդ ճիշդ այն պա-հուն ուր մենք կ'աշխատենք բուն յայտնաբերելու գտնել և արդա-րութիւնը յաղթանակել տալ: Չի՞ բաւեր որ Թրանսիլի նման թերթերը խօսեցնեն տուին Ս. Պատ-րիարքին բռնած գերեզմանը: Զու-գէշը արդարութիւն, առ քաղա-քականութեան, առ դիւանագի-տութեան, ինչպէս որ այս մարդոց ցանկութիւնն է. բայց այն ասե-ն ինչպէ՞ս պիտի տարբերի նոր Թու-րքիան Հիւսիս, եթէ վրա արդարու-թեան նկատմամբ տիրելը տեղը պիտի ատնող տիրել տան ուրիշ նկա-տմամբ, ուրիշ հայեցներ, ամէն-տեսակ բան: Բայց ոչ բուն և միակ արդարութիւնը: Անոնք անոնց միւսականգաններուն և խրատներուն: Այս հատարակող հայրենիքին մէջ բոլոր տարբերուն իսկական չարժ-անոցութեան մէջն է, և ամենայնու-թեան բարձրագոյնն ալ տարբերուն եղանակներովն ենք:

Ի՞նչ սիրուն վարդապետութիւն մըն է ասիկա: Այդք չէ բողոքել Ա-տանայի Իսլամներուն մասին, պէտք չէ բողոքել այնտեղի զեղծարար Իս-լամաբար-Թուրքներուն մասին, որով-հետեւ այս կարգի հրատարակու-թիւնը կը նման հարուած մը ըլլալ օսմանցիւնը քաղաքական ձե-րադրումն: Կը հարցնենք: Օսման-ցիւթեան դատարարը կը նման ծնել Ատանայի դէպքերու մէջ, կը նման ծնել այդ աղէտին հեղինակներուն անպատիժ մնալուն մէջ: Հայոց Պատրիարքն է որ իր հրաժարակա-նովը կ'աշխատի յառաջ բերել այն-պիսի կացութիւն մը, ուր օսման-ցիւթեան դատարարը կարող ըլլայ բռնական կերպով ծնիլ զարգանա-լու անհնաւ ինչպատ թէ՛ Իսլամ-ներուն և թէ՛ Քրիստոնեաներուն: Այն օսմանցիւթիւնը զոր դուք ծնեցնելը աշխատելը, բռնի արուես-տական կեղծ և մանաւանդ խա-խուտ օսմանցիւթիւնն է: Մեր նպատակը ձեր կարծածէն շատ վեր է, շատ բարձր է, որովհետեւ շատ դժբախտ է, որքանից գործադրու-թեան վրայ հիմնուած է:

Օսմանցիւթիւնն բարձրագոյնը տար-բերու. եղանակներովն ենք:

Մենք կ'ըմբռնուք օսմանցիւթու-թիւնը իւր օրոյ իրաւունքները նշա-նակով բառ մը: Եղանակներովն ենք բառը իրաւունք մը միայն կ'արտա-րուածներ: Մերկէն միայն որ եւան-դուն և կուսարար մէկը կ'երեւար, բողոքեմք չարժանեւորութիւն մը պէտք է մեր, կը ստանա, որուն մէջ օրու-տան ինչպիսիքը կ'օրհանար տուի-տանք զինքին, օրուտանստիւն, մի-նակ չոր ու ցամաք կ'օրհանար յո-րուտանստիւն վարա չեն ընել, օրուտան ինչպիսիքը ձեռք տանելու է, անկրօն-ներուն դէմ կուսկուլու է, ինչոք ապու-լէ որ ասպարէզը անող մնայ... ան-մէջ Պօղոս Առաքելոյ ինչպէս կը կուտի, իր ինչպիսիքը մէջ, իրեն հակառա-կորդներուն դէմ... Սակայն, նկատեց երիտասարդը որ գործնական մարի տեղ քանակ մը ըլլաւ: Եր, պիտի կը նշուի թերթին նիւթական արտադրութիւնը: Ինչու թեւ է, գրեցեալներու ձեռ-րուտին, բոլոր քանակներուն և վարդա-պետները բաժանորդը կը գրենք, Պատ-րիարքարարին, իշխմանէն, Երուսա-ղիմէն մէջմէն նպատակ կ'աւանդու-կուլու քննող: Ինչպէս, աւարկեց ուրիշ մը, եթէ թերթը կ'աւանդու զանապառն ու վար-դապետները կարգին իր նպատակին չի կընար ծառայել, պէտք է աշխարհա-տաններուն կարգաւոր, ալ քէ իրեն-գիրը, տար ճարք մասնակու. ենք... Եւ որ մարի կ'ընէ գրեմքը վարդ-կեանցեալն տար ճարք գտայ, բայց չի-տարը համարաւորեց իրենց բնակ:

Օմա. Գոմիթի-ն ինքնապաշա-պանութեան եղանակն ալ այն է ինչ որ եղած է ու է կուսակցու-

թեան մը մեթոդ: Անպատ և արդար երեւալ ու է քննող, նոյն-իսկ իր հակառակորդները զբաղա-րարութիւնը մեղ ծանօթ է չարհիւ մեր հայ կուսակցութիւն-ներուն քան տարին ի վեր աղբիւն առջեւ պարզած տեսարաններուն: Կարգն. եկած է այսօր Օս-մանեան Իթիթի-հաս-Թերապի-Գոմիթի-ն: Ոչ կը գտնանանք, ոչ ալ կը գտնանանք:

ՕՐԸ ՕՐԻՆ
ԿՐՈՆԱԿՈՒԹԻՆՆԵՐՈՒՆ

Հիշողութիւն որ Պատրիարքարար կը գտնուէր, երբ անձեւին տակ վաղին ի վաղ, անձեւ ինչպիսիքը և անձեւը ա-ռանց հոգեմտութիւն, ծեր ու երիտասարդ-քանակներ, հեղինակ կը հասնէին ու կը խառնէին փոխադրարարն ան-հրաւիրելուն վրայ և սրահներուն մէջ: Ինչ կայ, ինչպէ՞ս այդ փութա-կարարները, ապառնալար մեծա-րուտ ջոկ աղա մը մնաւ է և յո-րուտանստիւթիւնը պիտի կատարու-ի, մասնակցի:

Եւ ան գտնուող բարապարի մը հարցումը:

— Ո՞ր է մասնակցը:

— Միտնող չի կայ, այլ Համադու-մար Ժողովը կայ, ցատառանկը:

Համադու-մար իրականութեան թերթին մը հրատարակութեան համար խորհրդակ-ցելու եկած էին, Պօղոս ամէն թաղե-րու անկիւններէն, բոլոր աղբ քանա-նակները և՛ ճշմարիտը իրենց այս ե-ւանդը դիւ բաւական դարձաւ: Միտնող հիմա մը քանակները այն-քան հետու փախած են ատուարկու-թեանէն, քան զինքն իրարան են նիւթական, որ անձեւն օրով թերթի հրատարակութեան մասին խորհրդակ-ցելու համար միտնող Պատրիարքարար-ը պիտի պարզապէս մտայնի չիփո-թեան մը նշանը կը թուի ինչի:

Զէ՞ մի որ մեր քանակներուն ա-ռաւ ժողովարարն է ամէն տեսու ե-կեղեցի հանդիպած ասանին նախա-աւջ հայրենի ժողովրդին:

— Ձեմէկը մի կայ այսօր:

Ինչ որ իրենց առիթն է մէջ կը նշա-նակէ:

— Նշանակալ կայ թողուտ համար: Արդ, չեմէկը մի միտնող մը մի-միայն անով մասնակցութեան մարդիկ ինչպէս կ'ընեն թերթի հրատարակելու համար մէջտեղ կուլու ժողովները գու-տարը, գոհեցով իրենց ժամանակը և մաշկով իրենց հոգեմտութիւնը:

Եւ ասկայն իրականութիւնը այս էր: Նոր թերթին իրենց ալ աղէած էր: Ստանդարտ չորս քանակներէ բաղ-կացած խումբ մը, երեք ծեր և մէկը երիտասարդ: Մերկէն միայն որ եւան-դուն և կուսարար մէկը կ'երեւար, բողոքեմք չարժանեւորութիւն մը պէտք է մեր, կը ստանա, որուն մէջ օրու-տան ինչպիսիքը կ'օրհանար տուի-տանք զինքին, օրուտանստիւն, մի-նակ չոր ու ցամաք կ'օրհանար յո-րուտանստիւն վարա չեն ընել, օրուտան ինչպիսիքը ձեռք տանելու է, անկրօն-ներուն դէմ կուսկուլու է, ինչոք ապու-լէ որ ասպարէզը անող մնայ... ան-մէջ Պօղոս Առաքելոյ ինչպէս կը կուտի, իր ինչպիսիքը մէջ, իրեն հակառա-կորդներուն դէմ... Սակայն, նկատեց երիտասարդը որ գործնական մարի տեղ քանակ մը ըլլաւ: Եր, պիտի կը նշուի թերթին նիւթական արտադրութիւնը:

Ինչու թեւ է, գրեցեալներու ձեռ-րուտին, բոլոր քանակներուն և վարդա-պետները բաժանորդը կը գրենք, Պատ-րիարքարարին, իշխմանէն, Երուսա-ղիմէն մէջմէն նպատակ կ'աւանդու-կուլու քննող: Ինչպէս, աւարկեց ուրիշ մը, եթէ թերթը կ'աւանդու զանապառն ու վար-դապետները կարգին իր նպատակին չի կընար ծառայել, պէտք է աշխարհա-տաններուն կարգաւոր, ալ քէ իրեն-գիրը, տար ճարք մասնակու. ենք... Եւ որ մարի կ'ընէ գրեմքը վարդ-կեանցեալն տար ճարք գտայ, բայց չի-տարը համարաւորեց իրենց բնակ:

Օմա. Գոմիթի-ն ինքնապաշա-պանութեան եղանակն ալ այն է ինչ որ եղած է ու է կուսակցու-

— Կրօնական թերթ աշխարհականներու կարգաւորելու միտնողն է, խորհու-ցայ, թերթը փոխանակ թերթին վրայ տարու, խորհրդակցութեան վրայ տարու ու ցրուել, որով նկարագրի սիրա-հարները, որոնք բաղաւթիւ են, սիրով պիտի ուսեն նշանակը և մարտն զոր ուսածը:

Բայց, ինչպէս ըսի, այս մասնակց-ին չարանցիլ վախճանով որ ցերեպար-նի... չեմ համարուել:

Զմե գիտե՞ր թէ Համադու-մար ինչ-պարզեմք ունեցաւ և թէ ճշմարիտ միտնող և երեւալն էր: Բայց պիտի մայ-թի որ եթէ երեք լուս անձեւ, չի-մա-նէր իր հին եղանակներուն, այլ քէ մը անկի կատարեալ ու ներկա-յանստի բուն մը ըլլար: այն ասան հա-ւանորդն աշխարհականներն ալ պիտի կարգան դա՞ն և, հրատարակութիւնն ալ իր գոյութիւնը պիտի կրնայ արդա-րացնել: Հայաւազկ սիրաբարդին լուա-ղոյն է որ մեր քանակները գտնան չեմէկը միայն:

ՅԵՍԱԿՈՒԹԻՆՆԵՐ ՄԸ
ԿՐՈՆԱԿՈՒԹԻՆՆԵՐՈՒՆ

Երեւոյ նորոգելու Առաջնորդ Ս. Գրիգորի վրդ. Պապեան, որ վեհ. Հայրապետին ընկերացու միջոց Բե-զիւրապետի և անկէ միջոց Ս. Էջմիա-միւն և ներկայ գտնուեցաւ նաեւ Հայրա-պետական Օմոմին, քանի մը օր առաջ Պօղոս դարձած է, վերադարձին Օրոն-նա համադու-մար վերջ: Այս համադու-մար խմբակներէն միայն Բեզիւրապետ վերադարձող գտնուեցաւ ինչպիսիքը միայն հետեւող սեռակցութիւնը ու-նեցաւ իրեն հետ:

Եւ... Իսլամ է թէ Զարը Կաթիլ-կոյնի հետ իր անակցութեան միջոցին խմբակներէն երեւալաւ խումբ ըլլած է:

Վրդ.— Այո, Զարը խոստացած է որ բանտարկեալները ազատ պիտի արձա-կուլու, և արդէն 600 զաւթաւորակը նոր օրոնք նոյն ասաններու օրու-կանակն ասպարէզի և անհանգիստ հետադարձութեան վրայ ձերբակալուած էին: ապա արձակուեցան, բայց ոչ Իսլամականները: Սրբին վարդապետ Ս. Սիմեոնի ըսած է որ բոլոր. Սառ-սիսով խորհրդանշած է այդ ազատ ար-ձակուան լուրը: 102 Դաւանակցական բանտարկեալներ արձակուին իր մասն և և Զարին խոստեմք առ հասարակ բոլոր բանտարկեալներին համար չէր:

Եւ... Ինչ է ձեր կարծիքը վերջեա-տեղի ունեցած ձերբակալութեանց և Իսլամականներուն հանդէպ զայն արը-ուած խոսք վերաբերուններին մասին:

Վրդ.— Այդ խոսքովները կը չարժանեւորեն, որովհետեւ հանրապ-րեցած չունին: Երեւանի մէջ պատե-րապետական վիճակը վերջու. 2 օր վերջ Պրիստուր օսմանուեցաւ: Շուշիի մէջ զինուորական վարդապետը վերադա-րձ 2 շաբաթ վերջ՝ դարձաւ իրաւունքն հանդիման:

Եւ... Ինչ կարծիք ունեց կ'ուզեմք մէջ գոյութիւն ունեցող կուսակցու-թիւններուն մասին:

Վրդ.— Միտնող են անոնք, Կուսակ-ցութիւնները կարեւորութիւնն ասող չիկայ հոն: Հոն է որ դիւր և աղբ-ցութիւն ունին:

Եւ... Ինչ վիճակի մէջ են Էջ-միւթի մէջ, Միտնողութիւնը, վաղերը, և ինչ:

Վրդ.— Բաղաւոր հարուստները 120,000 լուրով առած են օրուտան Սեւ-Յուր-դիւտին վրայ ջրանց մը բանտով Էջ-միտնողական ասպարէս տարածու-թեանը անձեւը հոգեւր օրուտան ու արդատարութիւն: Վաղը 350 միլիոն քառ. մէթր հող ունին: Սեւալ է թէ նիւթական անձեւը վիճակը մը մէջ կը գտնուի: Բայց հակառակ բարեկեցիկ ըլլալուն՝ ասպարէզի դիւրեւին ալ հա-կիթ, իւր ևն, կը փոխեն միտնողները:

Եւ... Իրաւունք մասնակցութեան և անոր մասին ինչ գաղափար կարգած էր արդեմք:

Վրդ.— Հոն, լրագրները Պօղոսայ լրագրութեան խաղող չունին: Սեւալ մարդ օրուտան իր իր կարգով: Հայու-թիւնը արդէն հեղինակ զէպի ձեռ-կան կ'երթայ հոն: Հոգեւր արդէն զգուցած է նիւթական միջոցներու ան-կուսականութեան պատճառով:

Պապեան վրդ. իր թէ՛ Բիթեր-պետի և թէ՛ Սեւալ, Թրանսիլի, Ա-նի, Էջմիւթի, Պապեան ևն. քաղաք-ներու մէջ կատարած այցելութեանց վրայ օրը օրին մանրամասն ուսումնա-սիրութիւն մը պատրաստած է:

ՊԱՅԿԱՅԻՆ ՏՈՒՆԻ ԱՌՈՒԻ
ԱՅԳԱՅԻՆ ՊԱՏՐԱՐԱՐԱՆԻ
ՊԱՇՏՈՒՆԱԿԱՆ ԱՐԵՎԵԼԻՆԵՐԸ

Ի դիմաց Արդին, Կաթ. Պապեան Հոր-հաւորութեան զայն Պատր. Փոխարար-գիր Ս. Վեհ. Ս. Վ. Դուրեան, իր հետ ունեւորով Երուսաղէմ Պատր. Տեղա-պետ և Գործակատար Գառնի Էջ-միւթիները: Պատրիարքութիւնը ըն-դունուեցաւ ընդունուեցան յառաջ Գառնի զարչիմէն մէջ, ուր ներկայ էին նաեւ միւս աղջաց հոգեւոր պետե-ր: Յուսման Ս. Եօզեփ Պատրիարքը, ըստ անհրաժեշտ, ի դիմաց բոլոր հոգեւոր պետերուն չարհաւորական ճառ մը կարդաց, որմէ վերջ օրուտա-սիրութիւնները եղան: Հարցում եղաւ թէ թէ մեր Ս. Պատրիարքը ինչ պատճա-ռով չէ եկած, որուն պատասխանած է թէ անհանգիստ է:

ՖԵՐԻԵՐ ԵՒ... ԱՍԱՆԱ

Այս միջոցի օրը տղա մը կը նմա-նենք որ փողոցին բոլոր անցողը աղեկ-ները, որքան ալ աղքատ ըլլան անոնք ու անցողը, երբեք իր համարի ու կը նախանձի անոնց:

Ֆերիերը հրաշանի բռնեցին: Կարելի է նախանձի Սպանիոյ մտաւորական և ասպարէզ չարքերու ընդդէմ՝ որոնք Էն արդիւնաւոր, Էն ընդդէմ արդա-նեւին մէջն է որ կ'ընայ գտնակներուն տակ Յուսմանութեան:

Իր նախանձիք սակայն, մենք Հա-յրա. ի խորք սրտի կը նախանձիք անոնք, որովհետեւ մէկ զմեզ կը հա-նին փոխորդելու ինչոք բոլորական զա-ղաւորութիւնը անհրաժեշտ, կը քանա-ցին արդիւնաւոր փողոցները զարդարելու, կը դաւան, կը կապան համակրանքը ամէն երկրներու մասնակցութեան:

Կարծես այդ համակրանքին մենք ալ իրաւունք մը ունենանք զոր կը խո-կոր անոնք մենք... Կարծես համա-րին խորհրդակցութեան ինչոք բոլորական զա-ղաւորութիւնը անհրաժեշտ, կը քանա-ցին արդիւնաւոր փողոցները զարդարելու, կը դաւան, կը կապան համակրանքը ամէն երկրներու մասնակցութեան:

Մէկ անմիջ դիմեց զոր տուաւ Սպանիոյ քանիքն ասկէնք մենք: Նոյն այն արդարութիւնը որ գործեց Պատրիարքին մէջ, չարքեմք նաեւ Ասա-նա՝ կախարարի վրայ պատմելով հինգ անմիջ Հայեր որոնք, սրածուկն ողջ մնացած ըլլալու յայտնաւոր գործերը են... Ինչո՞ւ ոչ մէկ միջոցին, ոչ մէկ պղտիկ ցոյց, ոչ մէկ միջամտու-թիւն ի նպատակ անոնց, ի նպատակ մեզի՝ ան համարակարգութիւնը կողմէ որ այսօր իրար է անցիւր և Ֆերիերի ծակիկուած դիմակ հոգին տակ ծածկուելու ետքն, ոչ կը շարունակէ յաղթել և յաղթ-աշխարհը...

Աստի, այս (ինչո՞ւ) ինչ պատա-խարմ կանխաւ դիմեց արդէն: Ինչ մը ետքը կ'արդարեւ անոնք անոր վրայ: Նախ՝ ուրիշ հարցում մը լուծենք, ան-տեղի կուսկուլներու, անկրաւ տաւր-կութիւններու խումբներն մարդած ը-լալու համար ինչ ճանքն:

— Արդե՞ք չէ՞ որ անհանգիստ օսման-ցիւթեան զբաղաւորին և զբաղաւորին դէմ փախարակելով որ օտարները ճառ-քարաբանին ի նպատակ ձեռք... Երբեք անոնք, դուք ընչ մը դժ-ուար ըլլար հակառակին հանդէպ, Հի-մա, Ֆերիերի աղեկը, փոստը ներկայ է ու թարմ, և կը ներկայացնենք զայն միւր չլաւեցած բայց փախար-ծաւոր համակրանքին իրեն աղաւա-ցում...

... Եւ, մեղանշած չենք ըլլար: Նա-կեղէնք Սպանիոյներուն վրայ: Հար-կա միտնողներն չեն անցնել իրենց երկրը օտար արդարեւութեան մը յանձնել երբ օտար համարակարգութեան պարզապ

